

A nyár telepítése évenként 1000 hektáros nagyságrendben történjen 12 éven keresztül a javasolt terület 60⁰/₀-án. Ezen idő alatt az első évben telepített állomány cellulóz feldolgozásra vágáséretté fejlődik. A vágásérett 1000 ha-ról — alábecsült adatok szerint is — letermelhető 250 m³/ha, ami 600 Ft/m³ érték esetén 150 000 Ft/ha bruttó bevételt eredményez. Az évenként letermelhető cellulóznyszer értéke 150 millió Ft bevételt nyújtana a népgazdaságnak.

A nyáras területen kívül 8000 hektárt más fafajokkal be lehetne telepíteni. Ezen a területen helyes lenne megkezdeni az öntözött akácok, fenyvesek, tölgyesek, bükkösök iparszerű telepítését is. A telepítéssel egyidejűleg a tüzetes kutatás elvégzése is döntő, mivel ezen fafajoknál már sok a bizonytalansági tényező, s könnyen előfordulhat, hogy egy jól megválasztott technológiával egyes fajoknál jobb eredmény mutatkozik, mint eddig mutatkozott a nyáaraknál.

A gazdasági bázis kialakítása hektáronként — beleértve a műtárgyakat is — 150 000 Ft-nál kevesebbe kerülne, ami az összterületre maximálisan 3 milliárd Ft beruházást igényelne.

A beruházásból — aláértékelt adatok szerint is — évenként a vágásérettségi kor után 200 millió Ft térülne meg. A beruházás megtérülésének ideje a teljes megvalósítás után 15 év.

A gazdasági haszon felül igen sokféle „járulékos haszon” is keletkezik pl.:

— Nagyméretű kutatási lehetőséget nyitna az „iparszerű öntözött fatermelés” viszonylatában.

— Tehermentesítené élővizeinket a szennyeződéstől, ami ivóvíz szempontjából és halászatilag felbecsülhetetlen érték.

— Javítaná a levegő minőségét, stb.

Ha csak ezt az utóbbi tényrt vizsgáljuk, akkor is egyértelműen kedvezően értékelhetjük a javaslatot, mivel a levegő minősége szinte hihetetlen mértékű minőségi állapotváltozáson mehet keresztül. A növényzet szilárd részének felépítésénél fotoszintézis következtében oxigén termelődik és széndioxid elvonás történik. Erdei fák (pl. fenyő) esetén 1 tonna szervesanyag felhalmozódáskor:

1800 kg széndioxid elvonás és

1390 kg oxigén kibocsátás jön létre.

A nevezett 20 000 hektár iparszerűen telepített, szennyvízzel öntözött erdei ültetvény a 15 évi folyamatos telepítés után egybefüggő erdőt alkotva évente 80 000 tonna (alábecsült érték) szárazanyagának megfelelő fás részt termel. Ennek következtében a környezetéből elvon

140 000 tonna széndioxidot,

és termel

104 000 tonna oxigént.

A levézet levegőtisztító hatása (abszorbeáló felület) jelentősen éreztetné hatását még Budapest területén is, főleg a délről jövő légáramlatok esetén.

Az erdészet iparszerű termelési rendszerek bevezetése területén, főleg a nagyobb rendű beruházási szükséglet és a hosszabb tenyészidő miatt maradt le 10—15 évvel a mezőgazdaságtól. E hátrány behozásához, a hozzá kapcsolódó kutatási lehetőség megteremtéséhez kívántam vitaindító javaslatot tenni és kérni az érdekelt szakterület reagálását.

50 éves a szovjet **EXPORTLES**, a világ legnagyobb fakereskedelmi vállalata. A rajta keresztül lebonyolított fa és faárú export 1975-ben 26 millió m³-t tett ki, a cellulóz és papír kivétel pedig kereken 1,5 millió t volt. A gömbfa exportnak több mint 80⁰/₀-a Japán felé irányult. A vállalat jelentős importot is bonyolít le. Forgalma 1975-ben több mint 2 milliárd rubelt tett ki.

(AFZ)

A fakitermelés technikai fejlesztésének fő irányait ismerteti Sztupnyev, G. K. első miniszterhelyettes a *Lesznoi Zszurnal* 1976. évi 6. számában. A jelenlegi technikai bázis figyelembevételével a fejlesztés soronkövetkező feladatait két területre csoportosítja:

— a hagyományos technológiák és gépi berendezések (motorfűrészek, közelítő traktorok, kötélدارuk, markolófejes rakodógépek) tökéletesítése;

— alapvetően új technológiai megoldások kidolgozása olyan többcélú gépek (gépcsoportok) alkalmazásával, amelyekkel teljesen kiküszöbölhető a nehéz fizikai munka.

A célkitűzések a gépi munka általános elterjesztésével számolnak, amikor a jelenlegi technikát, célgépeket több művelet elvégzésére alkalmas gépcsoportok váltják fel. Ilyenek a döntő-rakásoló; döntő-közelítő-gallyázó gépcsoportok, továbbá a hidraulikus manipulátorok, automatizált felkészítő gépsorok.

A tervek realizálására az intézkedések idejében megtörténtek, kutató- és tervező intézetek, erdészeti gépgyárak kidolgozták a korszerű technológiákat és elkészültek az alapvető gépcsoportok, géprendszerek az 1990-ig terjedő időszakra. Az új technológiákat és a legtöbb gépet üzemi körülmények között is vizsgálták. Az igen jó eredmények alapján ebben a tervidőszakban hatezer döntő-rakásoló gépcsoport (LP—19 típus), kétezer döntő gép (VM—4 típus), ötezer önjáró gallyázógép (LP—30 típus stb.), mintegy hétezer lánctalpas szorítózsámolyos vonszoló (TB—1; LP—18 A típus) bevezetését tervezik. A felsorolt eszközökkel 1980-ig a gépcsoportos döntés volumene 80—85 millió m³-re, a szorítózsámolyos vonszolókkal történő közelítés mennyisége 110 millió m³-re, a gépcsoportos gallyazás pedig 70 millió m³-re nő.

Az anyagmozgatás fejlesztése terén a szerző a feltártság fokozását említi első helyen. Ennek érdekében 15—20%-kal több erdei utat építenek mint az előző években, az utak 70%-át kemény burkolattal látják el. A technikai haladást szolgálja az alapvető szállítóberendezések — a tehergépkocsiszerelvények — hasznos teherbírásának növelése 50—60 t-ra, míg a járművek motorteljesítménye elérheti a 360 LE-t.

Az alsórakodók korszerűsítése terén az irányelvek a gépesítettség és az automatizálás fokozását tartalmazzák. Előtérbe kerül a csoportos felkészítés. Szorgalmazzák a technológiai apríték előállítását az alsórakodókon vágástéri hulladékból, tüzfából stb.-ből. Már az elmúlt évben mintegy 500 db UPSCS típusú aprítógépcsoport dolgozott a Szovjetunió különböző erdőgazdaságaiban cca 4 millió m³ teljesítménnyel. 1980-ra az aprítéktermelést 6,2 millió m³-re tervezik növelni.

Az új technika hatékony üzemeltetését a szerző a szakemberképzés, továbbképzés rendszerének gyökeres megváltoztatásával látja biztosítottnak. Követelmény, hogy a szakmunkások, gépkezelők és a közvetlen irányítók képzése az új technika gyakorlati bevezetése előtt megtörténjen. Ehhez biztosítani kell az oktatás tárgyi és személyi feltételeit.

A legfontosabb problémák gyors megoldásához a teendőket a következőkben foglalja össze:

— növelni kell a technikai berendezések üzembiztonságát, tökéletesíteni a javítási, karbantartási rendszert, az alkatrész ellátást;

— a munkahelyi körülmények figyelembevételével kell kidolgozni a leghatékonyabb technológiai változatokat a többcélú gépcsoportok üzemeltetéséhez;

— a felújítás elősegítéséhez új technológiai sémák, munkamódszerek szükségessége;

— gyorsítani kell az új technika kialakításának és bevezetésének ütemét.

A fejlesztési célok realizálásában egyaránt fontos szerepet tulajdonít a tudomány területén dolgozóknak és az üzemi szakembereknek. A tudományos előrehaladást a Szovjetunió Erdészeti és Faipari Minisztériumához tartozó 19 kutató intézet, két kísérleti állomás, egy vizsgálati laboratórium szolgálja, melyek közül a fakitermelés gépesítésével, fejlesztésével 10 kutató intézet és 2 kísérleti állomás foglalkozik. Ez a bázis tovább bővül a különböző egyetemek, főiskolák kutatói kapacitásával.

Ref. Dr. Walter F.

A felhők gyakran egyetlen csepp elejtése nélkül vonulnak át az erdő fölött. Leníngrádban nemrég mesterséges úton csapadékot előidéző módszert dolgoztak ki. A módszer legalább két kilométer átmérőjű gomolyfelhők jelenlétében alkalmazható, feltéve, hogy a felső felhőrétegben a hőmérséklet minusz 6 fok alatt van. A többi a technika — nevezetesen a rakéták — dolga. Az ólomjodid-füstöt kibocsátó rakéta közel hat kilométeres szakaszon teríti szét a vegyi reagenst. Az eközben leeső csapadék mennyisége a felhő nagyságától függően elérheti a 10 millimétert.

(APN)